

Informasjonsmøte om skredsikring av Jeksla

Frogner Grendehus 14. august 2024 klokken 19.00

Til stede fra Lillestrøm kommune:

Solveig Tveter Bratlie, kommunegeotekniker

Birgit Hagen, saksbehandler for reguleringsplanen

Kristin Dale Selvig, kommunalsjef By- og stedsplanlegging

Arne Aukland, seniorarkitekt

Til stede fra styret i Lindeberg Vel:

John Magne Gitmark, styreleder

Eric Strachan

Jan Solvang

Jonas Vågåsar

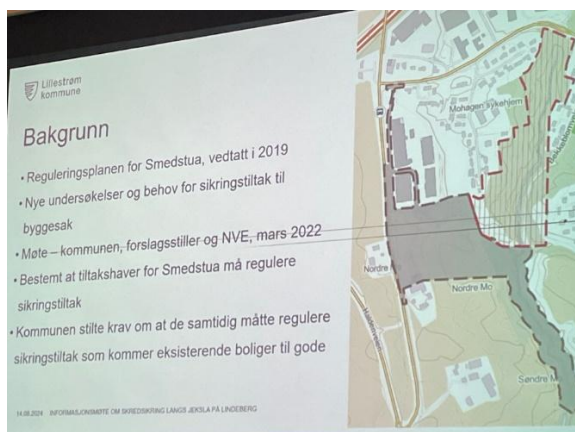
Birgitte Kalvik

Det var 19 interessenter som deltok på møtet i tillegg.

Eric Strachan åpnet møtet og ønsket alle som har møtt opp velkommen.

Birgit Hagen og Solveig Tveter Bratlie fra kommunen presenterte seg, seniorarkitekten og kommunalsjefen, og åpnet møtet. Birgit, som er saksbehandler for reguleringsplanen for skredsikring langs Jeksla, fortalte om bakgrunnen for presentasjonen og hvorfor hun og Solveig, kommunegeotekniker, holdt informasjonsmøtet for oss. De la fram NVE sin veileder nr. 1/2019 -Sikkerhet mot kvikkleireskred.

Saksbehandleren ga oss bakgrunnen for reguleringsplanen, og hva som er det aktuelle området for reguleringen. Videre informerte de om hva som er kommunens rolle i dette arbeidet.

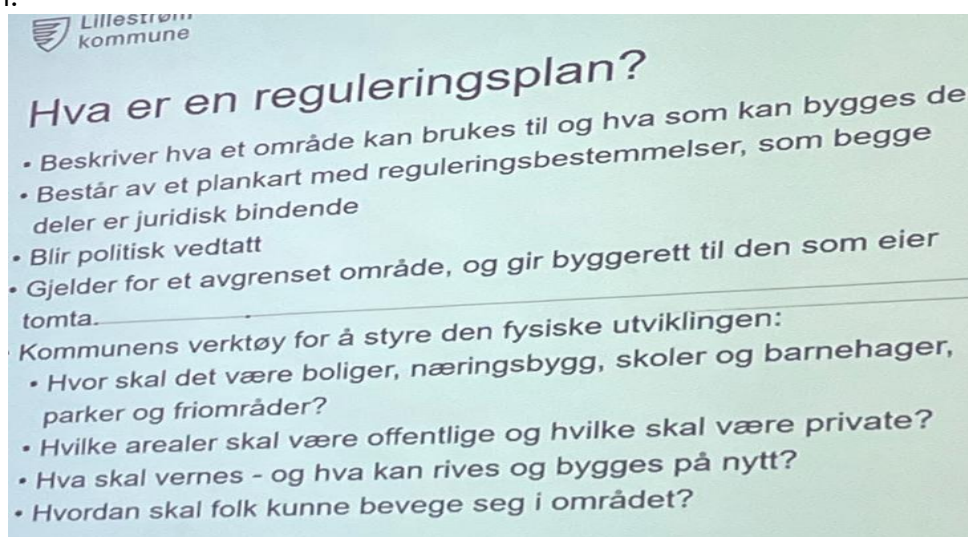
Kommunegeotekniker, Solveig Tveter Bratlie, fortalte om grunnforholdene i Skandinavia, og litt om den historiske utviklingen bak terrenget og grunnforholdene vi har i dag. Videre om årsaken til havsedimenter i grunnforholdene og kvikkleirens natur. Hvordan den utvikler seg, når den er en fare og når den ikke er farlig.

Romerike var dekket av et hav etter siste istid. Dette er årsaken til at det er mye leire og kvikkleire i området. Kvikkleire dannes spesielt i områder der saltet fra havvannet vaskes ut av leiren, noe som gjør den ustabil og utsatt for ras. Romerike har derfor både naturlige leirforekomster og kvikkleire på grunn av sin geologiske historie. Jeksla og området rundt har forekomster av kvikkleire på enkelte steder. Disse ligger dypt (mint 15 meter ned i grunnen).

Historiske ras i regionen, nærområdet:

Birgit fortalte videre hva en reguleringsplan i praksis er, og hvordan den er juridisk bindende for kommunen. Hvordan reguleringsplanen er i det kommunale plansystemet, Kommuneplanens arealdel vedtatt i 2023, og legger fram en forenklet tidslinje for reguleringsplan og mulighetene for medvirkning. Hvilke tidsvinduer vi har for å komme med innspill til hva vi synes er viktig å ta hensyn til, og også innsigelser til deler vi er uenige i.

Reguleringsplanen i det kommunale plansystemet

Reguleringsplanen skal følge opp føringer lagt i kommuneplanen. Det lovbestemte kravet om reguleringsplan gjelder for gjennomføring av større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, jf. Plan- og bygningsloven §12-1

Det må også vurderes om reguleringsplaner vil utløse krav om konsekvensutredning, herunder om det er krav til planprogram. Hvilke reguleringsplaner som omfattes av forskrift om konsekvensutredninger omtales i pkt. 2.7.

Kommunal planstrategi kan kommunen bestemme hvilke reguleringsplaner kommunen selv, eller i samarbeid med andre, vil utarbeide i kommunestyreperioden.

[Lenke til Plan- og bygningsloven](#)

Tidslinje for reguleringsplan og mulighet for medvirkning

Dette angir hvor vi er pr i dag (14.08.2024)

Innspill og innsigelser kan sendes til postmottak@lillestrom.kommune.no og merk emnefeltet med «saksnr.22/26860 – detaljreguleringsplan for erosjonssikring av Jeksla». Da blir det registrert i postjournalen, og kommer til rett saksbehandler. Se også [Lindeberg Vels nettsider](#) for lenke direkte til sakspapirene i reguleringsplanen.

NB! Frist 24.08.2024

Birgit Hagen og Solveig Tvetter Bratlie tar oss videre gjennom detaljene i reguleringsplanen, hva som er foreslått av tiltak for å hindre ytterligere erosjon på vestsiden av Jeksla, og utglidning ved en eventuell realisering av utbyggingen av Smedstuen.

Lillestrøm kommune

Reguleringsplanen for sikring

- Reguleres stort sett til friområde – samme som tidligere
- Bestemmelsesområder der det skal utføres anleggsarbeid (sikringstiltak)
- Hensynssoner for naturmiljø der det skal restaureres/istandsettes natur
- Boligformål – hager som kan bli berørt

Nr. 3 – GRØNNSTRUKTUR	
<ul style="list-style-type: none"> • Innenfor grønnstruktur kan man benytte underformål fra bebyggelse og anlegg der dette er nødvendig for å detaljere og tydeliggjøre areallbruken, for eksempel presisere mindre bygninger, dammer og vannspeil. 	
Bil/ grønnstruktur	3002
<ul style="list-style-type: none"> • Mågrønn struktur synliggjør bedre vannet betydning 	
Naturområde	3020
Turdrag	3030
	turvei
Friområde	3040
	badeplass/-område
Park	3050

08.2024 INFORMASJONSMØTE OM SKREDSIKRING LANGS JEKSLA PÅ LINDEBERG

Bekken/elven skal lukkes under arbeidet for å unngå tilsig av masser og forurensing. Bekken/elven skal være åpen når alt er ferdig. Ingenting skal legges i rør.

De siste årene har man gått bort fra lukking av bekker av denne størrelsen for å være preventiv for fremtidige ødeleggelse oppstrøms og nedstrøms. De siste årene blir flere lukkede bekkeløp åpnet opp igjen. Dette er fordi det er en adskillig bedre måte å håndtere overvann på.

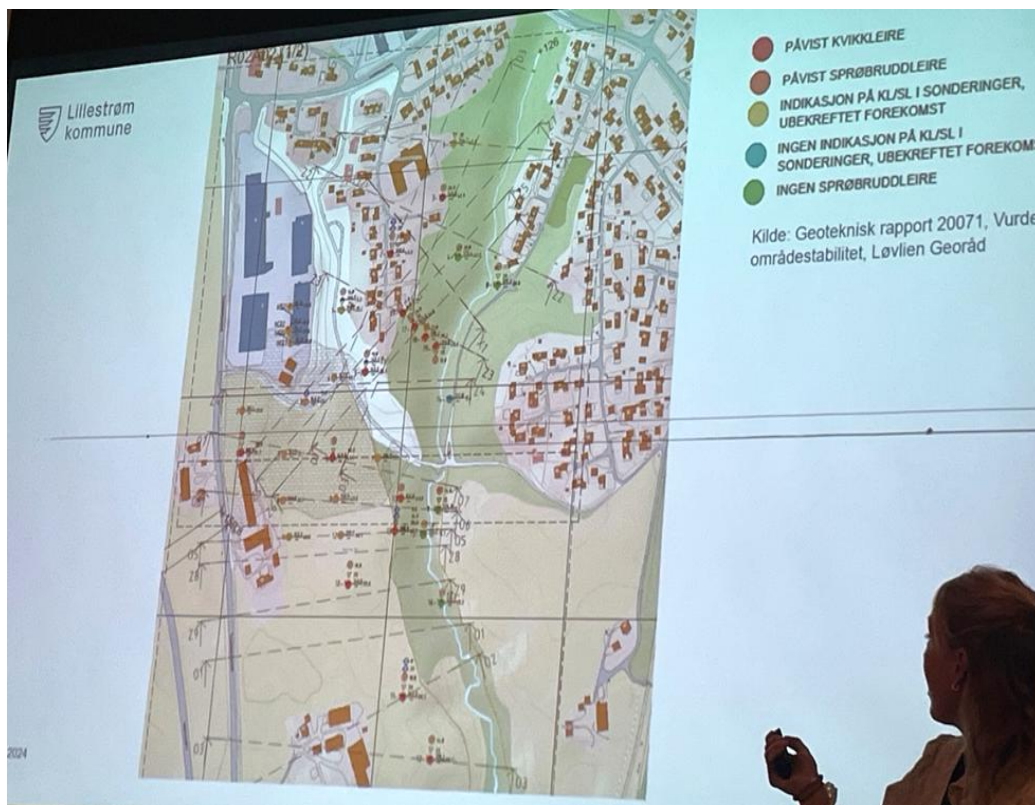
Det blir en del prat om utbyggingen på Bjerkejordet og problemene med vannføringen i Jeksla etter det. Særlig rett etter utløpet der den er lagt i rør, på nedsiden av industriområdet.

Errosjonssikringen i felt 2 mot nord, nedenfor Bekkeblomveien, er ikke geoteknisk nødvendig for sikkerheten rundt utbyggingen av Smedstua, og utbygger mener derfor at det ikke faller på han å bidra til sikringen nordover langs Jeksla. Området må skredsikres, det skal tas hensyn til eksisterende bebyggelse. Gjennomføring av erosjonssikring i området langs Jeksla nord, i område 2 må sees nærmere på, dette er viktig for våre innbyggere.

Det er viktig å følge opp landskapsplanen og revegetering, det vil være nødvendig å følge opp dette arbeidet, slik at det virkelig blir tilbakeført til det det var.

Næringsutvikling i området Smedstua er en politisk vedtatt sak, fra kommunestyret i Sørumsund i 2018, og har derfor blitt med i kommuneplanen videre.

Utførte grunnundersøkelser i området:

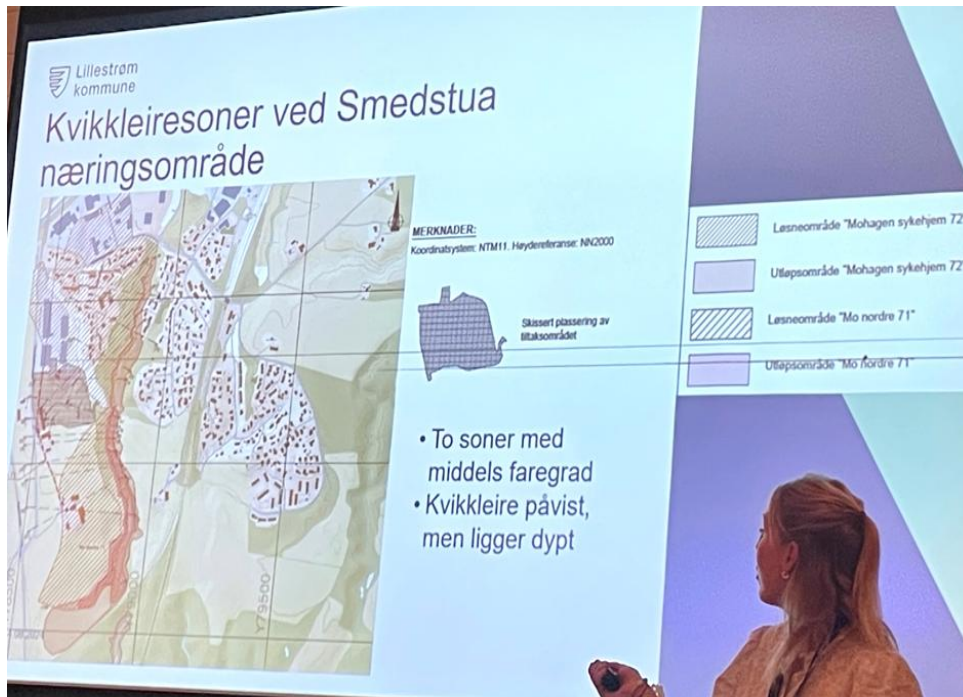

Det er bekreftet kvikkleire i området. Men det er definert at kvikkleiren ligger i «trygg» dybde på 15 meter. Beregninger viser at Jeksla må erosjonssikres før en utbygging av Smedstua næringsområde kan starte opp. Motfylling og avlastning av skråning (den tidligere alpin- og hoppbakken, Furunåla) på vestsiden av Jeksla vil være nødvendig.

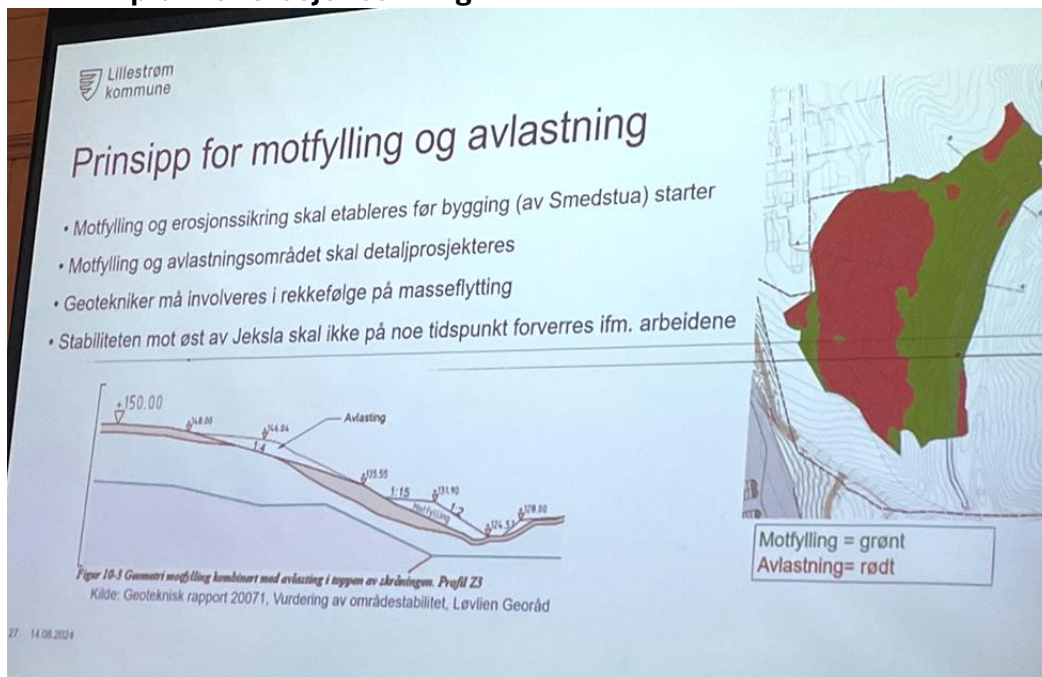
Tiltaket skal detaljprosjekteres etter sikkerhetskrav i NVE veilederen, avsnitt 3.3.6. Se [NVEs digitale sikringsveileder](#), der finnes det en lenke til veilederen det refereres til.

Østsiden av Jeksla er ikke definert som et område som trenger ytterligere undersøkelser for å igangsette utvikling av Smedstua næringsområde.

Kvikkleiresoner ved Smedstua næringsområde:

TILTAK – plan for erosjonssikring:

Rødt område viser område hvor masser skal fjernes. Grønt område viser påfyll av masser. Dette er prinsippet for motfylling og avlastning. Kommunens representanter kunne ikke

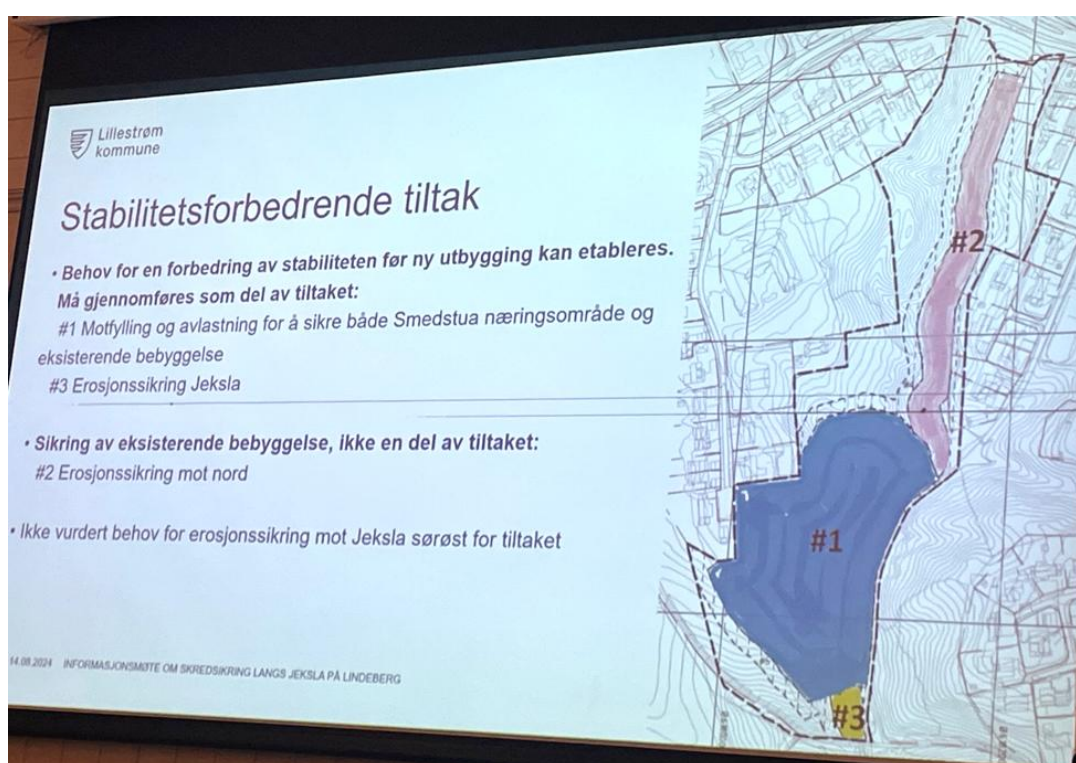
svare på hvor mye masser som skal flyttes.

Prosjektet er ikke ferdig behandlet eller planlagt, og det gjenstår fremdeles mye arbeid før den effektueres.

Det er veldig stor skepsis hos de frammøtte i salen rundt fjerning av masser i rødt område. Her er det et bratt terreng fra før, og de røde områdene grenser helt inn mot flere av boligeiendommene.

Det bes om ytterligere informasjon om hva dette innebærer for beboerne i nærområdet.

Stabilitetsforbedrende tiltak:

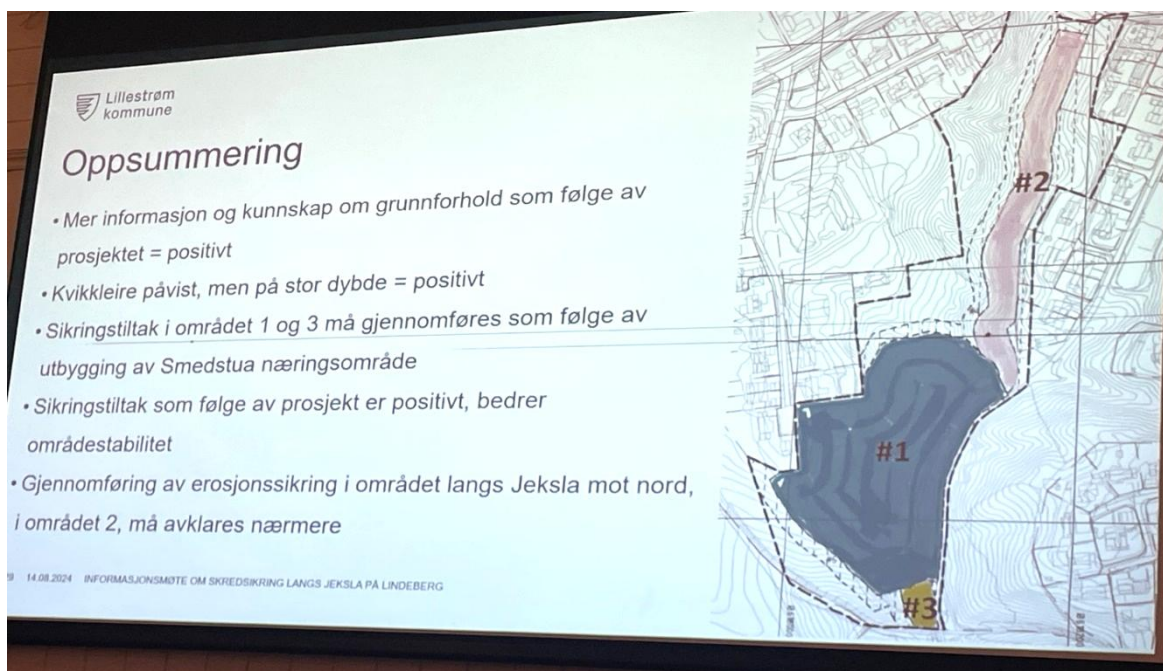
Kommentar fra salen om Jeksla ned mot Søndre Mo (#3). Her er det observert økende erosjon etter at industriområdet nord i Jeksla ble etablert.

Det er også observert kraftigere vannføring i Jeksla etter etableringen av industrifeltet på Bjerkejordet, som førte til at Jeksla ble lagt i rør under området.

Der det tidligere var skog, dyrka mark og eng/utmark, er det nå asfaltert. Det ser ut som dette har gitt dårligere opptak av nedbør og mer overvann som gir sterkere trykk i vannet i området (#2) på nedsiden av Bekkeblomveien.

Klimaendringer fører også til større vannmasser i Jeksla, som igjen fører til kraftigere erosjon. Flere i salen er bekymret for dette.

Oppsummering:

Spørsmål og innspill fra salen:

Dersom Smedstua ikke blir bygget ut, blir det likevel rassikring?

- Kommunen sier at det uansett er behov for sikringen. Men hvor den da vil ligge på prioritetslisten er usikkert. Mange andre steder har også behov for erosjonssikring, og mange steder er det mer kritisk.

Hvor alvorlig er ustabiliteten i området?

- Kommunen og NVE sier at området ikke er prioritert som en hastesak, men det er lurt at man er forebyggende. Relativt liten sjanse for ras, men fremtidige klimaendringer gjør at skredsikring skal gjennomføres.

Blir det tatt hensyn til naturen og grøntområdene og miljøet?

- Ja det vil bli gjort kompensierende tiltak for tapt natur, og enkelte området vil vernes/ tas hensyn til. Det har vært en arborist på befaring i området og kartlagt ekstra sårbare arter.

Regenerering av grøntområdet, bestemmelsen sier at det skal godkjennes en plan for gjennomføring og ferdigstillelse? Hva kan dere si om det?

- Kommunen sier at det er vanskelig å lage bestemmelser på dette. Det er naturlig å ta dette opp rundt omfang og utførelse. Kommunen sier at de er opptatte av det, men det ligger ikke klare bestemmelser for dette. De har ikke en klar plan for å følge slike ting opp i praksis. Den endelige avtalen for området er ikke ferdig, og man kan ennå påvirke innholdet i avtalen.

Kan hele planen kastes, og alt bli værende som det er nå?

- Dette er et politisk vedtak gjort for flere år siden, og ikke noe administrasjonen kan endre. Administrasjonen jobb er å informere om reguleringer og iverksette dem. Selve avgjørelsene er det politikere som tar. Vil man ha endringer må man ta det opp gjennom de politiske kanalene, altså komme med innsigelser og eventuelle klage på vedtak i rett tid i den politiske prosessen.

Hvordan vil motfylling og avlastning påvirke området bak Moengveien ned mot Jeksla?

- Utrekningen på plansjene viser hvordan dette kan komme til å bli seende ut i terrenget. Det skal fjernes sjelden gråor-skog, men den skal erstattes. Det vil fjernes masse fra toppen av skråningene og dette legges deretter som en motfylling i bunnen. Tegningene i saksdokumentene viser dette, med tverrsnitt og mål i terrenget.

Må området skredsikres uansett, eller er det bare på grunn av utbygging av Smedstua?

- Denne står på en liste fra NVE til Lillestrøm kommune, sammen med mange andre områder. Den er ikke blant de mest utrygge områdene, så det er andre områder som er høyere prioritert.

Når det gjelder et uttalt ønske om å stanse hele reguleringen av skredsikringen, og dermed også Smedstua:

- Når det kommer til å klage på det politiske vedtaket, gjort ved alminnelig flertall i Sørums kommunestyre i 2018, vil det kreve at det skjer store avvik fra det som ble vedtatt der, for i det hele tatt å kunne komme noen vei med klagen. Det er et vedtak helt innenfor lovverket, og godkjent av departementet.

Hva er din vurdering av hvor alvorlig dette området er?

- Dette måtte tas i forbindelse med dette prosjektet. Ifølge NVE er det ikke et kritisk område, og det haster ikke så mye at det ikke kan lages en ordentlig reguleringsplan. Ikke et hasteprojekt å erosjonssikre Jeksla gjennom Lindeberg med andre ord.

Hva med østsiden av Jeksla?

- Det er ingen kjent økt risiko for østsiden av Jeksla, men tiltak på vestsiden vil antageligvis være positivt for begge sidene.
- Oppmerksomhetsområder på østsiden har lav faregrad, vestsiden har middels, derfor er det også viktigere med erosjonssikring på vestsiden.

Hva med de som får inngripen i egen eiendom, hva skjer med dem?

- Utbygger er pålagt å tilbakeføre eiendommene til det den var tidligere.

Vil vi ha en ny sti, kan det tas inn i skjøtselsplanen?

- Ta dette med i innsigelser og innspill til kommunen. Vil du ha noe, be om det.

Hva med de som får påvirket innsyn/utsyn på grunn av trefelling på grunn av terrengendringene?

- Man må sørge for å inngå gode avtaler med utbygger/ grunneier.

Hva med støyreducerende tiltak?

- Det er krav til maks støy på anleggsområder. Det er krav til støyberegninger forut for tiltak i prosjektet, og det er utbygger som er ansvarlig for å utføre dette før igangsetting av prosjektet.
- Vi kan skrive innspill til kommunen om krav til støymåling underveis. Ikke bruk ordet bør, men bruk skal.
- Det var lagt inn bestemmelser om at utbygger ikke får jobbe på kveldstid, dette er en innskjerping fra tidligere plan.

Hvilke masser vil bli brukt i utfylling/ reetablering av skogen – blir matjorda brukt der?

Hva skjer med matjorda?

- Det er krav til å ikke bruke urene fyllmasser i iht gjeldende lovverk om forurensning. Administrasjonen vet ikke hva som skjer med matjorda etter den fjernes.

Kan man i det hele tatt stanse reguleringsplanen/ prosjektet?

- Som tidligere svart er det komplisert. Man får i tilfelle se etter større endringer i reguleringen etter vedtatt plan, her kan det være muligheter for å komme med innsigelser.

Innspill og kommentarer fra salen:

- Generelt er alle i salen bekymret over det arbeidet som planlegges. Private hager og eiendommer kan bli berørt under sikringsarbeidet. Fjerning av skog og røtter kan føre til økende erosjon. Alle kjenner vi på at området er svært utsatt.
- Representant fra styrende parti i gamle Sørums kommuner sa at dette området ble behandlet for mange år siden. I dag er situasjonen en annen. Spesielt etter det som skjedde i Gjerdrum. Det er viktig at det leveres saklige innspill og motargumenter til utbyggingen.
- I sin tid ble ikke planen godkjent av Fylkesrådet av jordvern hensyn. Etter uenighet mellom fylket og kommunen, og runder i Dep. fikk kommunen lov til å sette næringsvern over jordvern.
- Liten tillit til at utvikler i det hele tatt kommer til å forskjønne området etter at sikringen er gjennomført. Flere gir uttrykk for at de ikke føler seg sikker på at det er gjort en grundig nok jobb for å sjekke alle forhold ved Jeksla. Konsekvens av næringsutvikling i en tid med store endringer i klima. Spesielt etter Gjerdrum-raset.

- Siden NVE ikke anser Jeksla gjennom Lindeberg som kritisk viktig er det kanskje ikke nødvendig med disse større og usikre terrengendringene. Vel og merke hvis det ikke blir noe av utbyggingen av Smedstua.
- Flere synes det ville være interessant å ha sett på vannføringen i Jeksla før og etter utbygging av Bjerkejordet.
- Viktig at vi stiller krav til utbygger, vi har dårlig erfaring med han fra før av, dårlig erfaring.
- Bekymring for om det blir brukt urene masser i gjenfylling, det har vi opplevd før. Og mange er ikke fornøyd med reetableringen av støyvullen mellom tidligere utbygging og boligområder. Dårlig fyllmasse og ingen beplantning av det omfanget som ble lovet. I stedet har det etablert seg flere svartelistede arter, som lupiner, gullris, og annet.
- Kommunen forstår bekymringen, men at det er opp til oss beboere å påvirke lokale politikere til å få utsatt, eller stanset utbyggingen. Sikring av Jeksla er nødvendig uavhengig av næringsutvikling i området. Jeksla er ikke høyt på prioriteringslisten til kommunen. Jeksla er ikke definert som en hastesak.
- Flere er skeptiske til at det etableres en ny innkjøring på den korte strekningen av Trondheimsveien. I rushtida er det kaos ved den vi allerede har for å komme ut på hovedveien. Det vi trenger er en rundkjøring som kan håndtere den økende trafikken, ikke enda en flaskehals i trafikken!

Kommentar fra kommunens representant:

Nye observasjoner om erosjon må meldes inn!

Kommunens representanter henviser til skjema, og å sende inn bekymringsmelding for ras i området. Spesielt sør i Jeksla. I innsendelser til reguleringsplanen skal det henvises til saksnummer.

Vil Lindeberg Vel ha større påvirkningskraft som innsender av innsigelser enn bare enkeltpersoner?

- Nei, både veiet og enkeltinnbyggere bør sende sine innspill. Mengde innsigelser har også noe å si.

Innspill og innsigelser sendes til: postmottak@lillestrom.kommune.no

Husk å merk emnefeltet med «**saksnr.22/26860 – detaljreguleringsplan for erosjonssikring av Jeksla**». Da blir det registrert i postjournalen, og kommer til rett saksbehandler.

NB! Frist 24.08.2024